

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 100 Lei. — Șase luni 50 Lei. — Trei luni 25 Lei. — Pentru străinătate un an 180 Lei.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori neîncadrate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir peti 2 lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Loc de închinare

Trei vlădici — în frunte cu I. P. S. Sa părintele mitropolit Nicolae al Ardealului — se vor aduna Duminecă la Bălgrad ca să sfințească locul de închinare ridicat acolo de cucernicia neamului românesc pentru încoronarea regelui Ferdinand I al României întregite.

Solemnitatea, a cărei strălucire o putem bănuși de pe acum, fiind preludiul grandios al Incoronării, ne dă prilejul unei adevărate sărbători naționale. Căci catedrala dela Alba-Iulia este simbolul unității noastre naționale. Ea concretizează realizarea năzuințelor noastre de veacuri; e icoana vie a idealului, pentru care au pătimit strămoșii noștri și s'au pogorât în groapă atâția voinici cu brațe tari și suflete curate.

Biserica încoronării este mai presus de toate templul mucenicilor noștri.

Dar pentru noi solemnitatea dela Bălgrad mai are o semnificație. Ea însemnează reînțegrarea desăvârșită a bisericii noastre dreptmăritoare în drepturile sale, cari îi dau putința să vorbească dela locul și cu autoritatea la care au ridicat o strădalnică evlavie a strămoșilor noștri.

De aceea, rugăciunile ce se vor ridica către înălțimile cerului, pentruca duhul Domnului să se pogoare asupra noului lăcaș de închinare și asupra celorce vor intra sub acoperământul lui, vor fi și rugăciuni de mulțumită, pentrucă umilința și nedreptățile pe cari le am îndurată de-alun-

gul veacurilor de răstriește, n'au rămas nerăsplătite.

In această zi de bucurie nimeni să nu vadă deci o peatră de poticneală, nici să nu-și smintească cugetul cu gânduri vrășmașe. Că Dumnezeu a vrut să izbăvească pe cel în năcazuri și să înalțe pe cel smerit.

«Cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să ne apropiem, ca înfrățindu-ne tot mai mult unii cu alții toți într'un gând să mănturim». Neculce.

Cu noi este Dumnezeu

«Și mila ta mă va urma în toate zilele vieții mele, ca să locuiesc eu în casa Domnului întru îndelungare de zile».

Mila Domnului a fost cu noi și cu biserica noastră, în toate zilele vieții noastre. De n'ar zidi Domnul casa, înzadar ne-am osteni. Domnul a fost acoperământul nostru și sub acest acoperământ nimeni nu poate strica casa noastră.

Boierii neamurilor au dat năvală asupra bisericii noastre. Și era mare bucuria, când s'a șters de pe acest pământ viața mitropoliei române din Alba-Iulia.

Și când ni au stricat casa, noi am înălțat rugăciuni, și am cerut scutul Celui atotputernic. Ne-am acoperit sufletul, căci de acesta dușmanul nu s'a putut atinge.

Eară acoperindu-ne sufletul, nimeni nu va strica cetatea noastră.

Strica-va Domnul pe celce strică casa lui cea sfântă.

Și la anul 1700 s'a stricat biserica catedrală din Alba-Iulia. Ni s'a luat cu puterea și s'a dat altei destinațiuni. Și poporul ortodox român din Ardeal a rămas fără biserică catedrală, a rămas fără mitropolit.

Dumnezeu a fost scutul și apărarea noastră.

După 220 de ani ce vedem? S'a stricat împărăția care a pregătit stricarea bisericii noastre, care a condus acțiunea cu stricarea bisericii noastre, care a povățuit și ocrotit un veac și jumătate uneltirile uririi dintre români, a dispărut casa de Austria, și azi românii sânt uniți în România Mare, ear mitropolia ortodoxă din Ardeal Duminecă va sfinți biserica catedrală din Alba-Iulia.

Mitropolitul ortodox român din Alba-Iulia, Atanasie, înainte cu 222 de ani s'a lăpădat de biserica sa. Vrășmașul ne-a surpat casa, ne-a luat biserica, ne-a persecutat neamul un veac și jumătate.

Părinții noștri au suferit martiriu, au murit în temnițe pentru legea moșilor și strămoșilor lor.

Duminecă se sfințește catedrala ortodoxă română din Alba-Iulia. Mitropolitul românilor ortodocși săvârșește sfințirea bisericii catedrale încunjurat de clerul și de poporul credincios.

Sufletele părinților noștri martiri se pogoară din înălțimea cerurilor și plutesc în jurul turnurilor dela catedrala din Alba-Iulia, spre a auzi glasul mitropolitului, când la ieșirea cu sfințele daruri se va ruga pentru odihna veșnică a lor. Și se vor ri-

FOIȘOARA

Andrei Bărsescu

de I. U. Soricu *)

Pe omul, a cărui pomenire o prăznuim astăzi, l-am cunoscut cu toți. A trăit între noi, a muncit între noi și ne a vorbit tuturor, așa cum un dascăl conștient de menirea lui, conștient de valoarea lui, știe să trăiască, să muncească, să cuvinteze.

Pomenirea lui, atunci când nu i s'a uscat încă țarina de pe mormântul ce-l cuprinde în sânul ei ce ne va încăpea odată pe toți, își are însemnătatea ei în lumea noastră școlară, care trebuie să-și făurească idealul nu atât după predicile, pe cari zilnic le aude, cât după exemple vii, pe care le vede.

Pentru a ne da seama de ce a însemnat Andrei Bărsescu în viața noastră aici în Ardeal e destul să aruncăm o privire cât de fugitivă asupra felului în care s'a scurs această viață în ultima jumătate de veac.

După entuziasmul național din epoca absolutismului austriac, grație căruia poporul nostru abia scăpat de jugul iobăgiei, își putu înfiripa o seamă de instituții cari să-l ajute în dezvoltarea lui, au urmat acele decenii de decepții de lovături date sistematic ființei noastre naționale de către cei ce ne voiau moartea. A urmat o crâncenă luptă politică pentru purtarea căreia s'au angajat toate puterile, toate energiile de cari dispunea neamul nostru românesc.

Munca pe terenul culturii naționale e din ce în ce mai redusă, generații întregi se ridică din școli străine cu sufletul și mintea înstrăinate de năzuințele de înălțare ale poporului nostru forțele creatoare ale acestui popor trec tot mai mult de hotare spre a nu mai reveni. Acest pământ al Transilvaniei rămâne tot mai părăginit în personalități creatoare de cultură românească.

Și doar această cultură națională este singura generație a vieții unui neam. Numai prin ea trăiește și numai atât trăiește, cât este capabil de a o crea. Toate celelalte calități ale sale nu prețuiesc nimica în fața istoriei, dacă forța lui creatoare de cultură se epuizează. Și el dispăre din rândul popoarelor fără de nici o pagubă pentru progresul general al omenirii. Și el se pierde în uitare, fără de nici un regret din partea nimănui.

Soarta aceasta voiau să ni-o croiască dușmanii noștri. Și poate ar fi reușit, dacă îngerul protector al acestui neam românesc n'ar fi înfățișat unei serii întregi de personalități simțul generos al jertfii de sine, al renunțării de dragul de a sta în slujba culturii noastre naționale.

Ce răsplată putea să dea neamul nostru sărac și oropsit unor astfel de fii ai săi? O modestă parohie de preot la țară, un nevoiaș directorat la o bancă fără de capital, o catedră de dascăl plătită cu un salariu ce întrecea în modeste pe acel al vardiștilor din marile orașe ale țării ungurești. Și dacă s'au găsit personalități, cari să-și vadă suprema fericire în munca pe care o vedeau rodind pe ogorul culturii acestui popor — recunoștința noastră trebuie să se întoarcă plină de evlavie întru preamărirea jertfei lor. Căci, renunțând la bunurile materiale atunci când focul tinereții lor poate le-ar fi reclamat ei au putut la încheierea vieții lor pământești să esclame cu bătrânul Horațiu:

«Mi am ridicat monument mai trainic decât arama și decât piramidele măiestroase». Și aveau dreptate. Căci din lunga serie de nume cari în ultimele decenii au fluturat pe buzele tuturor, majoritatea, impunându-se pe altă cale decât prin munca culturală, au fost înmormântate fie în uitare completă, fie în indiferență.

*) Discurs ținut la serbarea școlară «Andrei Bărsescu» în 1 Octombrie 1922 la liceul de fete din Sibiu.

dica din nou spre ceriuri, și vor duce la tronul ceresc rugăciunile de laudă, rugăciunile de mulțumită ale noastre ale poporului român, pentru darurile vărsate din belșug asupra noastră.

Cine e Dumnezeu mare ca Dumnezeu nostru? tu ești Dumnezeu carele faci minuni.

În cataclisma cea mare mondială Dumnezeu nostru a fost cu neamul nostru românesc. Armata română și-a vărsat sângele pentru desrobirea noastră a românilor de dincoace de carpați, și biserica ortodoxă a înviat, și în Alba-Iulia se sfințește catedrala cea nouă pompoasă.

Sufletele românilor ortodoksi sânt azi îndreptate spre Alba-Iulia.

Acolo ne închinăm în catedrala cea nouă, sfințită de mitropolitul nostru ortodox și dată destinațiunei sale; astăzi cântăm laudă Domnului, care a fost scutul și pavăza noastră, astăzi repetăm cuvintele din evanghelie:

«Pogorât-a pre cei puternici de pe scaune, și a înălțat pe cei smeriți, pe cei flămânzi i-a umplut de bunătați, și pe cei bogați i-a scos afară deșerti.

«În locul pășunii acolo m'a sălășluit. La apa odihnii m'a hrănit, sufletul meu l-a întors. Povățuitu-m'a pe cărările dreptății pentru numele său.

Gătit-a înaintea mea masă, împotriva celorce mă necăjesc.

«Domnul mă va paște și nimica nu-mi va lipsi».

«Cu noi este Dumnezeu, înțelegeți neamuri și vă plecați, căci cu noi este Dumnezeu».

Serviciul divin în ziua încoronării

Ca completare a Scrisorii pastorale a Sf. Sinod publicată în Nr. 70 al foaiei noastre, publicăm și rânduiala serviciului divin care trebuie săvârșit cu acea ocaziune.

Ectenia cea mare

Dela începutul Doxologiei:

Diaconul: «Cu pace Domnului să ne rugăm» ș. c. l.

Pentru ca să primească cu milostivire rugăciunea noastră, a nevrednicilor robilor Săi, și dorința neamului și a țării să o împlinească cu bine... Domnului să ne rugăm.

Ca Domnul Dumnezeu să binecuvinteze slujba încoronării Preaînălțatului nostru Rege Ferdinand I. și a măritei noastre Regine Maria și să-i împodobească pe Ei și cu coroana faptelor mărețe... Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să reverse asupra Lor darurile Sale nesecate și să strălucească coroana pe

Nimeni nu mai pomeneste astăzi numele atâtor mărimi ocazionale, pe cari multimea setoasă de spectacole și de gălăgie le-a aclamat pe vremuri cu entuziasm. Numele unui Augustin Bunea trăiește însă în respectul tuturor. Căci satisfacerea intereselor de o clipă ale unei societăți din partea unor singuratici, poate da naștere entuziasmului care este tot atât de durabil. Pentru un neam cu pretenții de adevărată viață însă nu are valoare decât produsul care pornit din generositatea altruismului este menit să lumineze și să încălzească generații după generații.

Am pierdut în ultimii ani mii și sute de energii, și dacă durerea noastră a fost mare pentru prietenia ce ne legau de cei dispăruți, pentru dragostea ce le-o purtam, pentru legăturile de sânge ce ne uneau cu dâșii — aceasta a rămas o durere a noastră personală, o durere a neamului ce-și vede pe cei mai buni ai lui căzând în fața loviturii nemilostive. Golul lăsat de ei însă, atunci când ocupațiunile lor zilnice îi angajau la altceva decât la munca culturală, a fost mult mai ușor de umplut. Golul lăsat însă de un Alexandru Bogdan vedem că nici azi, nici multă vreme nu va putea fi completat prin altă persoană.

Din această serie de oameni, cari, cu toate greutatele materiale ce au avut să le întâmpine

fruntea Preaînălțatului nostru Rege Ferdinand I, ca steaua corăbierului și cu ea să călăuzească la limanul liniștei și al muncii pașnice corabia poporului său... Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să mântuiască regatul României, sfânta sa biserică și pe slujitorii ei, mitropoliți, arhiepiscopi, episcopi și arhierii și pe tot cinul preoțesc și călugăresc, și pe toți frații noștri cei întru Hristos, de tot necazul, nevoia și primejdia, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să întărească cu dreapta Sa stăpânirea Regelui nostru, puterea armatei sale și să lumineze pe cărmuitorii și legiuitorii țării spre cele bune și de folos; iară pe poporul său să-l miluiască cu duh de ascultare, cu pace, sănătate, propășire și cu înarmarea îngerilor Săi... Domnului să ne rugăm.

Apără, miluește și ne păzește, Dumnezeule, cu darul Tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita, stăpâna noastră de Dumnezeu născătoare și pururea fecioara Maria, cu toți sfinții pomenindu-o; — pre noi înșine și unul pre altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Preotul: Că Tie se cuvine toată slava, ciustea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Corul: Amin. Și:

«Dumnezeu este Domnul și s'a arătat nouă, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului», pe un glas festiv de patru ori.

Mântuiește, Doamne, poporul Tău și bine cuvintează moștenirea Ta; biruința Regelui nostru asupra celor protivnici dăruiește și cu crucea Ta păzește pe poporul Tău și celelalte ca la orice Doxologie pentru Rege».

Ectenia

După Sf. evanghelie:

Diaconul: Miluiește-ne pre noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, rugămu-ne Tie, auzi-ne și ne miluiește.

Încă ne rugăm pentru Preaînălțatul și de Hristos iubitorul Regele nostru Ferdinand I și pentru iubitoarea de Hristos Regina noastră Maria și întreaga Augusta dinastie, pentru stăpânirea, biruința, pacea, sănătatea și mântuirea lor, și pentru ca Domnul Dumnezeu nostru mai ales să le deie spor să le ajute lor întru toate și să le supună pe toți vrășmașii și protivnicii.

Corul: Doamne miluește, de 3 ori.

Încă ne rugăm pentru Preasfințitul arhiepiscopul și mitropolitul nostru Nicolae (în celelalte eparhii se pomeneste chiriarhul respectiv) pentru toți Preasfinții mitropoliți, arhiepiscopi, episcopi și arhierii, și pentru tot cinul preoțesc și călugăresc, pentru sănătatea și mântuirea lor.

Corul: Doamne miluește, de 3 ori.

Mulțumind cu frică și cu cutremur milostivirii Tale, pentru binefacerile, ce ai revărsat cu îndestulare asupra părinților și înaintașilor noștri, asupra noastră, asupra țării românești întregite și asupra tuturor cetățenilor ei — cădem înaintea Ta și cu smerenie strigăm: Bine-

în decursul carierei lor, au rămas în slujba culturii naționale, este și dascălul Andrei Bărganu, a cărui pomenire ne-am adunat să o prăznuim astăzi cu cinstea pe care urmașii o dătoresc înaintașilor ce le-au deschis și le-au descurcat cărarea către lumină.

L-a revindecat viața politică cu sbuciumările ei, cu cheltuielile ei de energie de multe ori pentru cauze de importanță înădoinică. La revindecat arta, acest foc sacru, dar necruțător pentru cine nu știe cum să se apropie de el. L-a revindecat lupta care angajază la aplicarea, ca și la primirea loviturilor. Lumea politică l-a reclamat ca bărbat politic, căutând să se folosească de darul lui de a se exprima clar și de multe ori cu eleganță, totdeauna cu un îngrijit de măsurat tact. Știința, în domeniul căreia vor atât de mulți să se impună — i-a deschis largi ușile Academiei. Poeții l-au reclamat ca al lor. Pană și financiarii atât de prozaici în preocupările lor, au avut pretenția de a l înregistra între cei de o teapă cu dâșii, mândrindu-se a l avea în fruntea cutărei asociații de întreprinderi sau între membrii direcțiunii cutărei instituții pecuniare.

Cu toate acestea Andrei Bărganu a fost și a rămas toată viața lui, dascăl și numai dascăl. A trăit între noi ca dascăl, s'a dus dintre noi ca dascăl.

cuvintează și de acum înainte pământul țării noastre, tronul și poporul ei. la sub scutul aripilor Tale ocrotitoare pe toți cetățenii României, pe fruntași și cărmuitorii ei, ca prin muncă și cinste desăvârșită — călăuziți de dragostea de neam și țară și de simțul răspunderii — să mijlocească propășirea și binele obșteșc și să ne facem astfel cu toții vrednici de îndurarea Ta., rugămu-Te, întru tot milostive Impărate, auzi-ne și ne miluește.

Preotul: Auzi-ne pre noi, Dumnezeule, Mântuitorul nostru, nădejdea tuturor marginilor pământului și a celor de pe mare departe, și milostive Stăpâne, milostiv fii pentru păcatele noastre și ne miluește pe noi.

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești, și Tie slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Constituirea „cercului Analelor” în Sibiu

Duminecă, în 1 Octombrie, s'a constituit în Sibiu, sub auspiciile «Asociațiunii» noastre, un «cerc al Analelor» din Paris. Cetitorii noștri au avut prilejul să afle importanța acestei reviste parisene, din apelul publicat zilele trecute. Ședința de constituire s'a ținut în sala de ședințe a «Asociațiunii», și a fost prezidată de I. P. S. Sa mitropolitul nostru Nicolae, care a primit totodată presidenția de onoare a «cercului» din Sibiu. Mulți domni și doamne s'au grăbit să urmeze apelului. Ca prim orator a deschis ședința, în numele «Asociațiunii», dl Dr. G. Preda, salutând pe delegata «Analelor», dna Eva Caribol, sora dsoarei Elena Văcărescu, și insistând asupra importanței «Asociațiunii» pentru viața noastră culturală, asupra largirii sferei ei de activitate după război și asupra însemnătății conferențelor dela «universitatea Analelor» din Paris. I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae a rostit o cuvântare mai lungă, în care a analizat concis și cu multă pătrundere îndreptățirea culturii naționale, dar totodată și îndreptățirea influențelor sănatoase din partea altor culturi, înrudite sufletește. Fiecare popor, a spus I. P. S. Sa, nu este un Robinson între popoare, ci trebuie să știe să și însușească și să asimileze ceea ce este bun, dupăcum și trupul omenesc digerează alimentele, pe cari le primește. Cultura franceză este cultura unui popor înrudit cu noi. Cultura franceză are o mulțime de bogății necunoscute încă de sufletul nostru de ardeleni, de aceea primește cu bucurie să fie în fruntea unei instituții, care vrea să promoveze o apropiere intelectuală între cele două popoare. De sigur, ne păstrăm individualitatea noastră, cultivăm toate calitățile noastre specifice, dar primim cu dragoste de frate pe trimișii culturii franceze. Dna Eva Caribol salută adunarea în numele «Analelor» pariziene și — în special — a dlui Adolphe Brisson, președintele criticilor francezi, a dnei Ivonne Brisson n. Sarcey și a dsoarei Elena Văcărescu.

Describe sfera de activitate a societății și arată activitatea «cercului» din București. Conferențarii, cari vin la București, vor putea prea

Dacă a lucrat în domeniul poeziei, această poezie, departe de a concretiza un suflet străin de preocupările de viață ale poporului său, era crainicul care chema forțele unui neam la contribuția mare și sfântă a jertfei pentru asigurarea ființei sale. Poezia lui nu va urmări numai aceea emoție estetică, ce-i dă independență și aripi să zboare în jurul întregului rotogol al pământului, ci, legându-se de soarta și de nevoile poporului românesc, va rămânea aici pe pământul acesta udat de lacrimi și de sânge, încălzit de nădejdea de mai bine și luminat de visul de veacuri așteptat a și lua întrupare. Ea va căuta să se facă înțeleasă de ceice, trăind într'un stat ce i dușmănea, aveau numai îndatoriri și singurul drept de a muri pentru călăii lor. Ea va fi povătuitorul lui, purtătorul cuvântului bun și dător de credință, îndrumătorul pe calea cunoscută de experiența atâtor neamuri cari au reușit în decursul istoriei să se ridice și să se impună prin unire, prin muncă și jertfă.

(Urmează)

«Asociațiunea», Sibiu, str. Șaguna Nr. 6, caută pentru angajare un bun priceător în pregătirea obiectelor din *împletitul cu nuiile și paie*.

bine să se oprească la întoarcere în unul sau altul din orașele din Ardeal, iar publicul nostru va putea asculta câte o conferință rotundă, în condiții pecuniare mult mai avantajoase. Referentul sect. lit. art. a «Asociațiunii», dr. Horia Petra-Petrescu a precizat apoi și mai mult sfera de activitate a «cercului» sibian, arătând cum s'ar putea transplanta ceva din atmosfera, din tonul de «causerie», cu ajutorul conferențelor franceze, unele traduse chiar sau adaptate, în românește și întovărite de diapozitive. «Cercul» va putea intra în legătură cu centrul din Paris și cu cel din București, pledând, pentru răspândirea de ziare, reviste și cărți bune, clasice și moderne, franceze, trimițând la centru conferențe despre stările de la noi și despre produsele sufletului nostru. Nu este vorba de o adaptare servilă, ci de o selecționare rațională a tot ce este bun în lit. și arta franceză precum și de o instituție, afiliată «Asociațiunii», care să dea mână de ajutor streinului intelectual, care ne cercetează și vrea să ne cunoască. Dr. Gh. Preda reasumează cele relatate și cu consenzul tuturor declară înființată secția «Cercul Analelor», pe lângă secția artistică a «Asociațiunii». După ce s'a hotărât trimiterea încunoștințării de constituire și felicitarea centrului, s'a ales un comitet provizoriu de 6 persoane, domni și dne din societatea sibiană, care va intra în legătură cu comitetul «Asociațiunii», și cu centrul «Analelor».

Dna Caribol a plecat, ducând impresiile cele mai bune, întocmai ca dela Brașov, de unde venea și unde a înființat un «cerc». În curând va vizita și alte orașe ardelenice și bănățene. Sântem siguri că publicul va primi o cu aceeași dragoste, fiind vorba de cimentarea legăturilor noastre sufletești cu poporul francez, care vrea să ne dea mână de ajutor, de frate mai mare.

Cuvinte de aur

În țara libertății, Elveția, s'a înființat în 1915 o «Uniune universală a femeii pentru concordia internațională». Cine știe ceva la noi despre ea? Mi se scrie că ar exista câte o filială a «Uniunii» și în Brașov, Sibiu, Mediaș, Bistrița și Sebeș. De sigur fac parte din ea numai femeii din cercul minoritarilor noștri, deoarece altfel am fi auzit și noi că dau semne de viață. Și e păcat, că nu e cunoscută societatea aceasta în cercuri cât mai largi.

Secretară generală este dna *Elena Râmnicăneanu*, fiica fostului profesor universitar român din București, Râmnicăneanu, ear în comitetul central de 12 este și dna Alexandrina Brătianu-Moruzi. Președintă este o franceză, dna Clara Guthrie d'Arcis.

Ca să poată pricepe și publicul românesc importanța acestei societăți, lăsăm să urmeze aici părțile principale din «Apelul» și «Manifestul» «Uniunii» — rugând pe preoții, învățătorii și toți intelectualii noștri să facă cunoscut această manifestare curată a sufletului femeesc în pături cât mai largi, deoarece ideile desfășurate aici se pot utiliza în cea mai mare parte și la noi, ba poate mai ales la noi.

Biroul central se află în Geneva, Boulevard Helvétique 17.

Apel. Chemăm pe toate femeile la muncă comună. Societatea subminată de discordie și de ură este amenințată cu pierzania. Aliați-vă cu noi ca să o salvați! Aduceți și pietricica voastră la clădirea cea nouă, la care lucrează deja mii de femei, membre ale «Uniunii universale», care se numește de pe acum «*Crucea roșie a moralei*».

Uniunea noastră s'a fondat în 9 Februarie 1915, în Geneva, leagănul «Crucei roșii». Tinde la frățietate și la o colaborare, este o armată a spiritului, în care poate să se înroleze fiecare femeie, de orice naționalitate, de orice religie și de orice stare socială. Vrea să trezească la toate femeile, mai cu seamă la mame, simțul responsabilității pentru reconstrucția morală a societății, vrea să adune pe toate femeile într-o putere de neînvins, pentru ca să promoveze pacea, bunăstarea și progresul omenirii. Frățietatea între oameni se va întrupa între bărbați în ziua, în care mamele lor se vor simți surori.

Uniunea universală n'are nici scopuri politice, nici scopuri confesionale. Principiile sale fundamentale se cuprind în următoarele declarații principiare, dela adunarea generală, de înființare, din Geneva (Febr. 1915):

Baza «Uniunii» este *compătimitatea* omenescă, înrădăcinată adânc în inima oricărei fe-

mei, compătimitere, pe care vrem să o manifestăm atât prin gânduri nobile, cât și prin fapte drepte și bune.

Vrem să luptăm cu iubirea pentru o pace durabilă și să lucrăm pentru o înțelegere generală între oameni. Vrem să tindem într'acolo ca să ne creștem reciproc și să contribuim cu dezvoltarea societății omenesti la progresul omenirii.

Vrem să ne punem toate puterile în mișcare pentru ca să stăpîm răul creiat de ură, ca să potențăm iubirea față de aproapele și să o nutrim cu deosebire între surorile noastre, de orice stare socială și de orice cetățenie, prin înființarea de relații internaționale.

Pentru ca să dărâmăm granițele, cari despart popoarele deolaltă, vrem să stabilim între toate femeile lumii întregi relații de soră.

Mijloacele și cărările prin cari fiecare femeie poate întrupa principiile fundamentale ale «Uniunii» noastre sânt cuprinse în următorul manifest:

1. **Înțelegerea.** Convinse că lipsa înțelegerii reciproce este adevărata cauză a suferințelor omenesti, hotărâm să încercăm, cinstit și serios: a) să ne transpunem singure în situația altora; b) să le pricepem tradițiile, punctele de vedere și cauzele acțiunilor lor, pentru ca să cadă odată pentru totdeauna barierele neștiinței și ale intoleranței, cari despart astăzi pe indivizi, clasele sociale și rasele actuale, ca să fie ca un fir roșu al tuturor acțiunilor și relațiilor omenesti regula de aur: «Fă altora ceea ce ai dori ca să ți se facă ție».

2. **Solidaritatea, frățietatea și ajutorul.** Considerăm pe toate femeile lumii ca pe surorile noastre. Declaram că oricare nedreptate față de ele, că suferințele lor, luptele lor și privațiunile lor sânt pentru fiecare din noi de cel mai adânc interes și de cea mai mare importanță. Vom tinde cu conștiințiozitate să manifestăm înțelegere umană și frățietate în traiul nostru propriu, promițând membrilor noștri și tuturor femeilor ajutor vădit și o compătimitere înțelegătoare, pe toate cărările vieții.

3. **Ajutorul infantil (de copii) și matern.** Unirea universală înseamnă în esența ei cea mai simplă și totodată cea mai adâncă unire a tuturor inimilor de mamă. Noi, femeile, sântem mamele omenirii și sântem responsabile împreună de mântuirea și de fericirea familiei omenesti. Fiecare copil născut în familia aceasta are dreptul la dragostea de mamă și la sprijinul de mamă, la fiecare femeie a lumii întregi.

Socotim ca un drept înalt al nostru și ca o datorință sfântă a sprijini cu toată puterea de care dispunem, tendințele sociale, cari lucrează ca să ofere femeilor și copiilor progresul și libertatea.

4. **Reconstrucția morală și creșterea socială.** Preluăm în completă cunoștință de cauză partea noastră la problemele mari, înaintea cărora se văd aduse astăzi mamele, anume acelea de a crește copiii noștri ca să ajungă cetățeni vrednici ai erei nouă, idealiste, păzitori responsabili ai păcii lumii, pentru care milioane de bărbați și-au sacrificat viața. Vom tinde să creștem în sufletul copiilor noștri stima față de drepturile altora și să le insuflăm convingerea de nerăsturnat, că dreptul este de-asupra puterii. Le vom arăta că războiul este o tragedie, cu mult prea îngrozitoare, decât ca să faci un joc dintr'ansul.

5. **Puterea ideilor.** Una din caracteristicile noastre cele mai prețioase este de a putea recunoaște ce posibilități nelimitate zac în puterea ideilor. Știu că omul este într'adevăr aceea ceea ce gândește și simte. Deoarece zace un izvor atât de bogat al bunăstării, atât pentru singuratec, cât și pentru complex în puterea aceasta gigantică și viie a ideii, sântem hotărâte să învățăm a cunoaște mai bine ființa gândului, care creează și să tragem din el toate posibilitățile de ajutor, cari trebuie să aducă cu ele progresul iubirii față de aproapele, a frățietății, a unirii și a dreptății.

6. **Căutători și servitori ai adevărului.** Singur adevărul poate salva lumea! Durere, credința oarbă în cele alate «din auzite», și venerația exagerată în fața cuvântului tipărit au făcut ca majoritatea oamenilor să cadă într-o trândăvie intelectuală, încet pe încetul și inconștient. Așa se preiau fără de nici o critică mai apoi anumite păreri, fie ele chiar și de o importanță cardinală pentru fiecare singuratec, și se dau mai departe. Într'aceea se bazează comunicările acestea adeseori pe spuse neadevurate, ba chiar pe spuse falsificate cu voia și

măresc, pe măsură ce se răspândesc, răutatea și ura. De aceea vrem să ne însușim, pe cât ne stă în putință, o analiză imparțială, o cugutare lipsită de presupuneri și o judecată cuminte și să luăm totdeauna în apărare libertatea gândirii, a conștiinței și a cuvântului. Vrem să fim căutători și servitori ai adevărului. De aceea ne vom da silință să sprijinim partea cinstită și independentă a presei și să promovăm lucrarea ei folositoare.

7. **Convingere și voință.** Știm că în tendința după un ideal este convingerea despre valoarea lui, baza ce nu se poate clătina, a succesului. Convingerii împărechiate cu voința nu le poate rezista nimic. Știm că: lumea se va desvolta așa precum vrem noi să fie. Înțelegem adevărul, că îndoiala împiedică puterea proprie și că încrederea este creatoare. De aceea vrem să ne dăm osteneala cinstit, purtate de o iubire caldă, să răspândim această convingere curajoasă despre victoria finală a dreptului, a libertății, a dreptății și a frățietății.

Fiecare femeie poate să lucreze pentru Uniune.

Câteva sfaturi practice: 1. Purtați întotdeauna câte un semn distinctiv. Câștigați aderenți pentru Uniune; 2. Stângeți în inimile voastre simțimentele pustiitoare ale urii și umpleți-le cu simțimentele constructive ale iubirii; nu răspândiți nici o vorbă care ar putea să nască zavistia și neunirea între singurateci sau popoare; *păziți-vă gura*, mai cu seamă voi, cărora vă este încredințată creșterea generației celei tinere, ca să nu fie atinse inimile de copii de suflul înveninat al urii; 3. Legați relații între toți cunoștii voștri, relații chemate să promoveze unirea și solidaritatea; 4. Nu judecați pe oameni după starea lor socială și după cetățenia lor, ci căutați să le recunoașteți fără de idei preconcepute *calitățile* lor speciale. Nimiciți în inimile voastre barierele, cari despart clasele sociale și popoarele, fiindcă acesta este mijlocul cel mai bun să dărâmați de fapt aceste bariere; 5. Opu-neți expresiilor dușmănoase și cuprinse de neîncredere fapte de ale solidarității; 6. Consacrați, pe cât vă permite timpul, în fiecare săptămână câteva ceasuri pentru ajutorarea socială în senzul ideilor ce am expus; 7. Dacă aparțineți, cercurilor intelectuale, manifestați-vă cu lucrări și scrutări despre probleme economice și sociale, cu deosebire cu acelea, cari se referă la femeii. Faceți rezultatele cunoscute în scris și cu grai viu și luați cu deosebire în considerare principiile noastre; 8. Cotizația la Uniune să fie punctuală, fiindcă uniunea dispune de mijloace bănești modeste. Sumele trimise se vor folosi pentru răspândirea ideilor, la a căror ducere în îndeplinire V'ați obligat. (Trad. H. P. P.)

Știrile zilei

Știre personală. I. P. S. Sa mitropolitul nostru *Nicolae* va pleca Sâmbătă dimineața cu trenul de ora 4 împreună cu P. S. Sa episcopul *Vartolomei* al Râmnicului la Alba-Iulia spre a sfinți biserica catedrală de acolo. În suita I. P. S. Sale iau parte: arhimandritul Galaction dela sf. mitropolie din București, domnii L. Triteanu, Dr. G. Proca, T. Scorobet, V. Nistor, D. Colțefanu, Dr. Stan, P. Morușca, I. Dăncilă, T. Popovici, A. Popovici, N. Colan, Il. Beleuță, C. Popa, D. Antal, G. Jurebița, precum și elevii seminariilor și corul mixt al școalei normale «A. Șaguna». Amintim, că la actul sfințirii va participa și P. S. Sa episcopul *Nicolae* al Clujului.

Remunerațiunea administratorilor parohiali. Aflăm că ministerul cultelor va solvi pe viitor retribuțiunile administratorilor de 50% din salarul de bază al parohiilor la finea fiecărui trimestru. Ear încât parohia vacantă ce se administrează, s'ar găsi la o distanță mai mare de 8 km. de parohia preotului suplinitor, va solvi salarul de bază întreg, cu excepțiunea cazurilor când în cuprinsul unei raze de 8 km. dela parohia vacantă s'ar găsi alți preoți, cari ar putea să administreze. Preoții, cari administrează parohii ce se găsesc la o distanță mai mare de 8 km. și în cuprinsul unei raze de 8 km. nu sânt

alții cari ar putea administra acea parohie, să documenteze aceasta prin un certificat eliberat de autoritatea civilă locală. Veneratul consistor arhiepiscopar a trimis ordinul ministerial părinților protopresbiteri spre a-l executa cu ocaziunea compunerii conspectului parohiilor vacante.

Numire. În locul mult regretatului Andrei Bârseanu, cu conducerea lucrărilor la Direcțiunea regională a învățământului din Sibiu a fost încredințat dl Dr. Ioan Stroia, revizor școlar în Sibiu.

Hirotonire. Cunoscutul scriitor G. Galaction (Gr. Pisculescu) a fost hirotonit din partea I. P. S. Sa mitropolitului primat Miron într-un presbiter-sincel. Felicităm pe noul lucrător în via Domnului cu cuvintele uzitate: «Și la mai mare».

Problema religioasă în Franța de azi. Sub acest titlu publică Dl A. Oțetea în Nr. 212—213 din Patria, o interesantă foișoară pe care o încheie cu următoarele:

Gândindu-ne la programul politic și social pe care catolicismul îl reprezintă în Franța și pentru realizarea căruia și a oferit sprijinul său tuturor partidelor reacționare, ne răsare fără de voie întrebarea: de unde vine simpatia stranie care i-a apucat așa de odată pe toți naufragaii politicii românești de Biserica din Roma? Și: dacă poporului francez i-a trebuit mai bine de o sută de ani ca să înfrângă rezistența reacționarismului clerical, e oportun și înțelept ca subreda noastră democrație să admită în tabăra vrăjmașilor ei un aliat atât de redutabil?

Convocare. Adunarea cercuală a despărțământului «Asociațiunii Mercurea» se convoacă pe 6/19 Oct. a. c. 2 oare d. m. în comuna Apolud inferior. Program. 1. Deschiderea adunării prin director. 2. Luarea la cunoștință a «statutelor și a regulamentelor noi». 3. Explicarea legii comunale de dl Ilie Beu. 4. Stupăritul de parohul Ioan Popa. 5. Higiена de Dr. Dumitru Nicolae. 6. Inscirarea de membrii noi. 7. Alegerea directorului și a comitetului cercual pe 3 ani; pentru plasa Mercurea și Sângătin. 8. Alte propuneri Mercurea 17/30 Septemvrie 1922. *Avr. S. Pecurariu* directorul desp.

La fondul «Victor și Eugenia Tordășianu» pentru înzestrarea fetelor sărace, dar cu alipire către Reuniune, a colectat neobositul vornic Ioan Imbăruș suma de Lei 186 — dela nuntașii tinerilor Zaharie Bărdaș cu Eugenia Crișan, nași fiind dl O. Lenz cu soția Victoria. — Pentru prinos mulțumește: *George Poponea*, președinte. *Stefan Duca*, secretar.

Mulțumită publică

Implinindu-se șase săptămâni dela trecerea la cele eterne a cumpului și neuitatului meu soț, Andrei Bârseanu, aduc din acest prilej și pe această cale, cele mai sincere mulțumiri tuturor acelor, cari fie la moartea sa, fie de atunci încolo, au căutat să-mi aline marea mea durere cu cuvintele și manifestățiunile lor călduroase.

În deosebi exorim adâncă mea mulțumită și recunoștință «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român» care a ținut să dea memoriei președintelui său deosebită cinste de a-l declara de mort al ei și a-i eterniza amintirea prin înființarea unui fond cultural special; Consistorului ortodox din Sibiu și I. P. S. Sale Mitropolitului Dr. Nicolae Bălău; Bisericii unite, reprezentată prin delegatul I. P. S. S. le Mitropolitului Dr. Vasile Suciu; Onorabilului Guvern; Academiei Române; Ligii Culturale și președintelui ei, dlui Nicolae Iorga; Universității din Cluj; Directoratului instrucțiunii publice din Ardeal; Instituțiunilor și școalelor secundare ortodoxe din Brașov, al căror profesor a fost; școalelor medii din Sibiu; Corpului ofițeresc în frunte cu dl Genera II. Choschi; Partidului național român; delegației din circumscripția electorală de senator a Albei-Iula, prietenilor săi din străinătate și în deosebi fidelului său colaborator dl Ion Urban Jarnik, profesor la Universitatea din Praga, delegațiunilor compatrioților noștri sași, maghiari, israeliți și în fine presei române și străine și tuturor prietenilor și cunoscuților.

Sibiu, la 1 Octomvrie 1922.

Văduva Catina A. Bârseanu.

Aviz. Direcțiunea școalei de ucenici a statului din loc aduce la cunoștința domnilor măestri, că pentru acei elevi ucenici cari până la terminul de 8 Octomvrie n. c. nu se vor înscrie la susnumita școală, vor avea a solvi o amendă de 40 Lei peste taxa de înscriere.

Direcțiunea.

Bibliografie. A apărut de sub tipar: Convorbiri asupra legăturilor Bisericii cu credincioșii pe baza Motivnelnicului. Studiu din domeniul teologiei pastorale, prelucrare de *Ilie Beleuță* profesor-seminarial. Recomandăm cu deosebită atențiune preoții noștri această lucrare, pe care o vor putea întrebuința cu folos în viața pastorală. Se poate procura dela Librăria noastră cu prețul de 15 Lei.

La Fondul Victor Tordășianu pentru căminul ucenicilor dela meserii, întemeiat de Reuniunea meseriașilor români din Sibiu, în memoria mult regretatului ei președinte, a binevoit a dăru-i dna văd. Carolina Munteanu și nepotul Dr. Leonte Munteanu Lei 100 —, din prilejul împlinirii unui an dela moartea mult iubitului soț respective unchiu Pavel Munteanu, colonel în retragere. — Pentru prinos mulțumește

Comitetul.

Nr. 457/1922

(179) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a din **Streza Cârțișoara**, protopresbiteratul Avrigului se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt cele fașionate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-și substearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopresbiteral în Avrig, județul Sibiu, până la termenul susindicat, având a se prezenta în vre o Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a cânta, cuvânta și eventual celebra și a face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrig, 8 Septemvrie 1922.

Oficiul protopresbiteral ort. rom al Avrigului, în înțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Căndea
protopop

Aviz!

În urma fuzionării institutului de credit și economii «BRĂDETUL», societate pe acții în Orlat cu «CASSA DE PĂSTRARE» în Săliște, convocăm pe toți dñi acționari dela «Brădetul» a prezenta acțiunile lor la institutul «Brădetul» în Orlat în timpul până la 30 Noemvrie 1922 pentru de a fi schimbate cu acțiunile noi.

Acei dñi acționari cari nu-și prezintă acțiunile la timp, rămân neconsiderați.

(180) 1—1

Sibiu, 30 Septemvrie 1922.

Direcțiunea

AVIZ!

BANCA CENTRALĂ
FILIALA — SIBIU

S'A MUTAT

cu birourile sale în

(175) 2—6

Piața Regele Ferdinand Nr. 14

unde s'a aranjat modern și corespunzător situației sale

Nici în Strada Cisnădiei Nr. 7 II

și nici în Strada Turnului Nr. 33

nu mai are birouri și cassa.

Exclusiv în

Piața Regele Ferdinand Nr. 14

se primesc de acum înainte

Depuneri pe libel cu 5½% și 6% netto

Darea după interese o plătește institutul

Schimb de dolari

și alte valute totdeauna cu cele mai culante cursuri